

RAPPORT

**KWALITEITSONDERZOEK
IN HET KADER VAN HET ONDERWIJSVERSLAG 2007/2008**

ODASCHOOL

Plaats: Weert
BRIN-nummer: 09NC
Onderzoeksnummer: 103574
Datum uitvoering onderzoek: 2 juni 2008
Datum vaststelling rapport: 7 juli 2008

INHOUDSOPGAVE

1 ONDERZOEK.....	5
2 BEVINDINGEN	7
3 CONCLUSIE.....	11

1 ONDERZOEK

Op 2 juni 2008 heeft de inspectie de Odaschool voor basisonderwijs Boshoven Weert bezocht in het kader van een steekproef voor een landelijk onderzoek naar de staat van het primair onderwijs in Nederland. Het doel van dit onderzoek is allereerst het verzamelen van informatie over een aantal indicatoren, waarover de inspectie rapporteert in het Onderwijsverslag 2007-2008. Deze indicatoren hebben betrekking op het aanbod, de onderwijstijd, het didactisch handelen van leraren, de afstemming op de onderwijsbehoeften van leerlingen, het schoolklimaat, de begeleiding, de zorg, de resultaten, de ontwikkeling van leerlingen, de kwaliteitszorg en de naleving van wet- en regelgeving. In de bijlage bij dit rapport treft u een overzicht van de indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover aan.

Naast dit doel in het licht van het Onderwijsverslag geldt dit onderzoek binnen het toezicht ook als het bezoek dat de inspectie op alle scholen voor primair en voortgezet onderwijs ten minste eens per vier jaar aflegt. In dat verband worden de bevindingen uit dit onderzoek gebruikt bij de eerstvolgende jaarlijkse risicoanalyse. Deze analyse gaat vooraf aan de beslissing of het toezichtarrangement van de school eventueel aangepast dient te worden.

In hoofdstuk 2 van dit rapport vermeldt de inspectie in algemene zin de sterke en minder sterke kanten van het onderwijs op de Odaschool. Bij de aangeduide verbeterpunten is tevens een onderbouwing van deze constatering opgenomen. In hoofdstuk 3 volgt de conclusie.

Onderzoeksmethode

Deze rapportage is gebaseerd op:

- De indicatoren uit het bestaande waarderingskader primair onderwijs van de inspectie.
- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Schoolbezoek, waarbij
 - schooldocumenten en handelingsplannen zijn bestudeerd.
 - in een aantal groepen de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen Nederlandse taal en rekenen en wiskunde. Deze lesbezoeken vonden plaats in de groepen 3, 4, 5 en 6.
 - gesprekken met de directie, de intern begeleiders en de bouwcoördinatoren zijn gehouden.
 - de inspectie de kwaliteitsoordelen en de conclusies aan het eind van het schoolbezoek besproken heeft met directie en team.

2 BEVINDINGEN

In de bijlage van dit rapport treft u een overzicht van de bij dit onderzoek betrokken indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover aan. Uit dit overzicht valt op te maken dat op de Odaschool de kwaliteit van het onderwijs op orde is. De school heeft de kwaliteit die in het vorige inspectiebezoek in 2005 is vastgesteld weten vast te houden en op onderdelen verbeterd. De resultaten van de leerlingen liggen op het niveau dat verwacht mag worden. Het aanbod en het didactisch handelen van de leraren is van voldoende niveau, er is sprake van een prettig schoolklimaat en de kwaliteit van onderwijs wordt bewaakt. Verdere groei in kwaliteit binnen deze aspecten is op onderdelen echter zeker mogelijk.

De school heeft in de afgelopen jaren een intensief traject doorlopen waarin onder andere de visie-ontwikkeling, de verbetering van de communicatie en de filosofie van de lerende organisatie een belangrijke rol hebben gespeeld. Dit heeft geresulteerd in een energieke school waarvan het team aangeeft dat er een open communicatie is, verbeteringen bottom up worden aangepakt en leren van en met elkaar plaatsvindt.

Hieronder volgt een onderbouwing van de bevindingen.

Aanbod (Standaard 1)

De methoden voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde zijn dekkend voor de kerndoelen en worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van groep 8. Het aantal leerlingen met een individuele leerlijn is over de jaren heen beperkt. Uitzondering hierop is het jaar 2008 waarin relatief veel leerlingen (ca. 20%) een individuele leerlijn hadden; ruim de helft van hen had een advies voor voortgezet speciaal onderwijs, LWOO of praktijkonderwijs. In de afgelopen twee schooljaren heeft de school op basis van het Taalplan een impuls gegeven aan het taalleesonderwijs van de school. Onderdelen hiervan waren de implementatie van een nieuwe methode voor aanvankelijk lezen, de implementatie van het protocol leesproblemen en dyslexie en de keuze voor een nieuwe passende taalmethode. In de groepen 1 en 2 is veel aandacht besteed aan de integratie van de onderdelen van het protocol (per tussendoel) in het aanbod.

De school heeft onder andere vanuit het microop-traject, de methoden voor wereldverkenning en geestelijke stromingen en projecten, in voldoende mate een aanbod gericht op bevordering van sociale integratie en burgerschap.

Didactisch handelen (Standaard 2, 3 en 4)

Leraren maken efficiënt gebruik van de geplande tijd, leggen duidelijk uit en realiseren een taakgerichte werksfeer. Bij de uitleg zijn de stappen van het effectieve instructiemodel herkenbaar. De leerlingen zijn in hoge mate actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten. Hiervoor maken de leraren bewust gebruik van coöperatieve werkvormen gedurende de lessen en proberen onder andere via woordspinnen en mindmaps aan te sluiten bij de meervoudige intelligenties van leerlingen.

De school maakt gebruik van methoden die mogelijkheden bieden om af te stemmen op de behoeften van de leerling en heeft bovendien de beschikking over remediërende en aanvullende materialen. Daarnaast gebruikt zij de onderwijstijd om beter af te stemmen op zowel leerling-, groeps- als schoolniveau.

Bij de instructie en bij de verwerking wordt het onderwijs afgestemd op de verschillen tussen de leerlingen. Tijdens de geobserveerde lessen zijn verschillende vormen van afstemming van de instructie zoals pre-instructie, verlengde instructie of het niet volgen van de instructie waargenomen. Hierbij wordt voor een aantal leerstofgebieden gebruik gemaakt van een indeling in instructieafhankelijke, instructiegevoelige en instructieonafhankelijke groepjes van leerlingen. Leerlingen die aanvullende inoefening of juist aangepaste oefen- of verwerkingsstof nodig hebben, krijgen deze ook. Soms is daarbij sprake van taakreductie. De leerlingen die hoge leerresultaten halen, moeten meestal nog de gehele basisverwerking maken, vooraleer ze aan de meer verdiepende of verrijkende leerstof van de methode of extra werk uit bijvoorbeeld de kieskast toekomen. Aan de kwantiteit en kwaliteit van dit extra werk worden door de school, in het kader van 'er uit halen wat er in zit' nog maar beperkt eisen gesteld.

Schoolklimaat (Standaard 5)

Het onderwijzen en leren vindt plaats in een prettig en vertrouwd schoolklimaat. De leraren zorgen er in hoge mate voor dat leerlingen op een respectvolle wijze met elkaar en anderen omgaan. Coöperatieve werkvormen zoals klassen- en teambouwers worden hiervoor ook bewust ingezet. Zowel in voorbeeldgedrag als in een methodisch aanbod wordt aandacht besteed aan goede en gewenste omgangsvormen. De school waarborgt de sociale veiligheid voor leerlingen en personeel in voldoende mate. Inzicht in de beleving van de veiligheid verkrijgt de school onder andere door de tweejaarlijkse enquête, sociogrammen en functioneringsgesprekken. Daarnaast beschikt zij over preventief en curatief beleid dat beschreven staat in protocollen en in de afspraken en regels.

Zorg en begeleiding (Standaard 6 en 7)

Vanuit een samenhangend systeem van instrumenten en procedures volgen de leraren systematisch de vorderingen van hun leerlingen. De school heeft in de afgelopen jaren landelijk genormeerde toetsen in de groepen 1 en 2 en het protocol leesproblemen en dyslexie geïmplementeerd. De school signaleert op basis van toetsresultaten en observaties welke leerlingen extra zorg nodig hebben. In elke groep zijn duidelijke overzichten (zorgprofielen) van de benodigde zorg in de groep aanwezig en wordt in de groepsmap vastgelegd wanneer extra zorg wordt verleend. Op basis van een analyse en eventueel nadere diagnose wordt een handelingsplan opgesteld. Deze plannen voldoen aan de te stellen eisen en worden planmatig uitgevoerd door de groepsleraar of remedial teacher en geëvalueerd.

Kwaliteitszorg (Standaard 8)

Binnen het team is er sprake van een kwaliteitsbewustzijn en er wordt hard en planmatig gewerkt aan de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs. De opbrengsten worden tijdens bouwvergaderingen geëvalueerd en de conclusies, vastgelegd in de notulen, leiden indien noodzakelijk tot aanpassingen in het onderwijsleerproces. Jaarlijks maakt de school een evaluatieverslag waarin per bouw de opbrengsten staan beschreven. De evaluaties zijn mede gebaseerd op klassenbezoeken door intern begeleiders, bouwcoördinatoren en externe begeleiders en enquêtes bij ouders en leerlingen. Verbeteractiviteiten worden met behulp van de PDCA-cyclus voor de vier bouwen beschreven in een jaarplan. De school heeft een kwaliteitsmatrix opgesteld ten behoeve van het borgen en verbeteren van de kwaliteit van onderwijs.

De school schenkt voldoende aandacht aan mogelijke risico's in de sociale context van de school en de opvattingen en uitingen van leerlingen op het terrein van burgerschap en integratie. Zo heeft de school er bijvoorbeeld in het kader van integratie bewust voor gekozen om op de ene locatie de groepen 1 tot en met 4 te huisvesten en op de andere de groepen 5 tot en met 8. De school heeft beschreven welke onderdelen van de gebruikte methode in relatie staan met haar aanbod op het vlak van burgerschap en integratie. In het schoolplan of de visiedocumenten van de school en het bevoegd gezag staat echter de visie op burgerschap en integratie en een planmatige uitwerking in doelen niet beschreven. In de schoolgids is geen verantwoording aan ouders over de visie of aanbod voor burgerschap en sociale integratie opgenomen. Door het ontbreken van doelen op dit terrein is een evaluatie onmogelijk. De school draagt daarom nog onvoldoende zorg voor de kwaliteit van het onderwijs in burgerschap en sociale integratie. De school publiceert hieromtrent in de schoolgids 2008-2009.

Wet- en regelgeving (Standaard 9)

De geplande onderwijstijd voldoet niet aan alle wettelijke vereisten. De school biedt de leerlingen voldoende onderwijstijd. De school overschrijdt echter in de groepen 3 en 4 het wettelijke maximum van zeven maal een vierdaagse schoolweek met één.

Resultaten (Standaard 10)

De resultaten op het eind van en tijdens de basisschoolperiode liggen op het verwachte niveau. De eindresultaten in 2006 en 2007 liggen op het niveau dat minimaal verwacht mag worden. De eindresultaten in 2008 liggen significant onder het verwachte niveau. In 2008 hebben niet alle leerlingen deelgenomen aan de eindtoets; de betreffende leerlingen hebben conform de WSNS afspraken in de regio een eigen toetslijn gevolgd. Voor de beoordeling van de eindopbrengsten heeft de inspectie het resultaat in 2008 herberekend door aan de niet deelnemers (uitgezonderd leerlingen die uitstromen naar praktijk-onderwijs of speciaal voortgezet onderwijs) een score van 517 toe te kennen. De resultaten van dit schooljaar voor de vijf beoordeelde tussentijdse toetsen liggen elk op het verwachte niveau.

3 CONCLUSIE

De inspectie concludeert dat de kwaliteit van het onderwijs op de Odaschool op de onderzochte onderdelen op orde is. In het onderzoek is gebleken dat het onderwijs op die gebieden geen of nauwelijks tekortkomingen kent. Deze conclusie zal worden betrokken bij de eerstvolgende jaarlijkse risicoanalyse die voorafgaat aan de beslissing of het toezichtarrangement eventueel aangepast dient te worden.

BIJLAGE

Overzicht indicatoren en bevindingen

In de bevindingen wordt tot uitdrukking gebracht in welke mate de indicatoren bijdragen aan de kwaliteit van het onderwijs:

- 1 draagt niet of nauwelijks bij;
- 2 draagt onvoldoende bij;
- 3 draagt voldoende bij;
- 4 draagt in hoge mate bij.

STANDAARD 1				
Het leerstofaanbod is dekkend voor de kerndoelen en wordt aan alle leerlingen volledig aangeboden				
	1	2	3	4
1.1 Het geplande aanbod voor Nederlandse taal is dekkend voor de kerndoelen.			●	
1.2 Het geplande aanbod voor rekenen en wiskunde is dekkend voor de kerndoelen.			●	
1.3 De leerinhouden voor Nederlandse taal worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			●	
1.4 De leerinhouden voor rekenen en wiskunde worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			●	
1.5 De school heeft een aanbod gericht op bevordering van sociale integratie en burgerschap met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit in de samenleving.			●	

STANDAARD 2				
De onderwijstijd wordt efficiënt besteed				
	1	2	3	4
2.1 De leraren maken efficiënt gebruik van de geplande onderwijstijd.			●	

STANDAARD 3				
De leraren leggen duidelijk uit, organiseren de les efficiënt en houden de leerlingen taakbetrokken				
	1	2	3	4
3.1 De leraren leggen duidelijk uit.			●	
3.2 De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			●	
3.3 De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.				●

STANDAARD 4**De leraren stemmen aanbod, leertijd, instructie en verwerking van de leerstof af op verschillen tussen de leerlingen**

	1	2	3	4
4.1 De leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde zijn afgestemd op de onderwijsbehoeften van individuele leerlingen.			●	
4.2 De leraren stemmen de hoeveelheid leer- en onderwijstijd bij Nederlandse taal en bij rekenen en wiskunde af op de onderwijsbehoeften van leerlingen.			●	
4.3 De leraren stemmen de instructie af op de verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			●	
4.4 De leraren stemmen de verwerking af op de verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			●	

STANDAARD 5**Het schoolklimaat wordt gekenmerkt door veiligheid en respectvolle omgangsvormen**

	1	2	3	4
5.1 De leraren zorgen ervoor dat leerlingen op een respectvolle wijze met elkaar en anderen omgaan.				●
5.2 De school waarborgt de sociale veiligheid voor leerlingen en personeel.			●	

STANDAARD 6**De leraren volgen systematisch de vorderingen van hun leerlingen**

	1	2	3	4
6.1 De school gebruikt een samenhangend systeem van instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			●	
6.2 De leraren volgen de vorderingen van hun leerlingen systematisch.			●	

STANDAARD 7**De leraren bieden voldoende zorg en begeleiding aan leerlingen die achterop dreigen te raken**

	1	2	3	4
7.1 Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens, bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			●	
7.2 De school voert de zorg planmatig uit.			●	
7.3 De school gaat de effecten van de zorg na.			●	

STANDAARD 8**De schoolleiding bewaakt de kwaliteit van het onderwijs**

	1	2	3	4
8.1 De school evalueert jaarlijks systematisch de kwaliteit van haar opbrengsten.			●	
8.2 De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			●	
8.3 De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			●	
8.4 De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			●	
8.5 De school draagt zorg voor de kwaliteit van het onderwijs gericht op bevordering van sociale integratie en actief burgerschap, met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit van de samenleving.		●		

STANDAARD 9			
Wet- en regelgeving		ja	nee
9.1	De school heeft de vastgestelde schoolgids aan de inspectie toegestuurd.	●	
9.2	De school heeft het vastgestelde schoolplan aan de inspectie toegestuurd.	●	
9.3	De geplande onderwijstijd voldoet aan de wettelijke vereisten.		●

STANDAARD 10				
De resultaten van de leerlingen liggen ten minste op het niveau dat mag worden verwacht				
	1	2	3	4
10.1	De resultaten van de leerlingen aan het eind van de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.		●	
10.2	De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.		●	
10.3	Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.		●	